

AU § 5:15

Dnr. KS 2015/0071

Svar på motion nr 2/2015 från Roger Svalhede (S) – Ändra borgensavgiften till de kommunala bolagen

Arbetsutskottets beslut

Ärendet bereds vidare.

Sammanfattning

Svar på motion nr 2/2015 från Roger Svalhede (S) – Ändra borgensavgiften till de kommunala bolagen.

Beslutsunderlag

Ekonomienheten bereder ärendet.

Förslag till beslut

Michaela Fletcher (M) yrkar att ärendet bereds vidare.

Propositionsordning

Ordföranden frågar om arbetsutskottet beslutar enligt Michaela Fletchers (M) yrkande och finner att så är fallet.

Expedieras

- Kansliet

Ordförandeförslag

Kommunstyrelsens ordförande
Michaela Fletcher

Till Kommunstyrelsen

Datum 2015-05-05
Dnr KS 2015/0071

Svar på motion nr 2/2015 från Roger Svalhede (S) - Ändra borgensavgiften till de kommunala bolagen

Sammanfattning

Roger Svalhede (S) har i en motion väckt i Kommunfullmäktige 2015-02-09 föreslagit: Att vid varje enskilt borgensärende tillämpa Sveriges Kommuner och Landstings modell för beräkning av borgensavgift till de kommunala bolagen.

Beslutsförslag

Kommunstyrelsen föreslår Kommunfullmäktige besluta:

att anse motionen besvarad mot bakgrund av att borgensavgiften fastställs vid årliga budgetbeslut samt att borgensavgiften vid budgettillfället prövas ur ett marknadsmässigt perspektiv.

Motivering

Kravet på affärsmässighet innebär att lånevillkoren för ett kommunalt bostadsaktiebolag inte får påverkas av att det är en kommun som äger bolaget. Kommunen måste därför ta ut marknadsmässiga borgensavgifter av bolaget. Kommunen gör själv en prövning av vad som är en marknadsmässig borgensavgift. I Österåkers kommun fastställs borgensavgiften för kommande år i samband med att budgeten beslutas. Det innebär att vid varje enskilt borgensbeslut hänvisas till denna avgift.

Det noteras att det förefaller finnas en diskrepans mellan motionärens intentioner och partikamraten Ann-Christine Furustrands, som yrkar: att borgensavgiften för helägda kommunala bolag skall uppgå till hälften av den ränteskillnad som uppstår i jämförelse mellan lån med kommunal borgen och lån med pantbrev i bank. Samt att borgensavgiften för kommande kalenderår grundas på den ränteskillnadsnivå som gäller november året innan det aktuella kalenderåret.

Bakgrund

Tjänsteutlåtande från Kommunstyrelsens kontor/Ekonomienheten daterat 2015-04-23

Michaela Fletcher

Kommunstyrelsens ordförande

Tjänsteutlåtande

Ekonomienheten

Till Kommunstyrelsen

Datum 2015-04-23

Dnr KS 2015/0071

Svar på motion nr 2/2015 från Roger Svalhede (S) - Ändra borgensavgiften till de kommunala bolagen

Sammanfattning

Roger Svalhede (S) har i en motion väckt i Kommunfullmäktige 2015-02-09 föreslagit:

Att vid varje enskilt borgensärende tillämpa Sveriges Kommuner och Landstings modell för beräkning av borgensavgift till de kommunala bolagen.

Beslutsförslag

Kommunstyrelsen föreslår Kommunfullmäktige besluta

Anse motionen besvarad mot bakgrund av att borgensavgiften fastställs vid årliga budgetbeslut samt att borgensavgiften vid budgettillfället prövas ur ett marknadsmässigt perspektiv.

Bakgrund

EU:s statsstödsregler är ett styrmedel för att konkurrensen ska fungera inom EU. Om reglerna inte följs kan konkurrensen snedvridas genom att offentliga aktörer gynnar t ex vissa företag på bekostnad av andra konkurrerande företag. Utgångspunkten är att statligt stöd till företag är olagligt, om stödet snedvrider eller hotar att snedvrider konkurrensen. Utrymmet för att lämna stöd är därför starkt begränsat.

Frågan om en marknadsmässig borgensavgift aktualiserades i samband med den nya lag som trädde ikraft januari 2011 avseende kommunala bostadsaktiebolag.

Allt stöd som lämnas med offentliga medel av en kommun kan rubriceras som statsstöd. I stödbegreppet ingår utbetalning av kontanta medel, men också andra insatser av ekonomisk art som skulle kunna innebära en fördel för det enskilda företaget. Det betyder att en för lågt satt borgensavgift skulle falla inom ramen för stöd.

Kravet på affärsmässighet innebär att lånevillkoren för ett kommunalt bostadsaktiebolag inte får påverkas av att det är en kommun som äger bolaget. Kommunen måste därför ta ut marknadsmässiga borgensavgifter av bolaget. Kommunen gör själv en prövning av vad som är en marknadsmässig borgensavgift. I Österåkers kommun fastställs borgensavgiften för kommande år i samband med att budgeten beslutas. Det innebär att vid varje enskilt borgensbeslut hänvisas till denna avgift.

En ny borgensavgift avses alltså fastställas i samband med budget 2016.

När borgensavgiften först fastställdes i Österåkers kommun gjordes en utredning där jämförelse gjordes med andra närliggande kommuner. Trots att kommunen har länets högsta borgensåtagande

Tjänsteutlåtande

(2,4 miljarder 2014)beslutades om en borgensavgift i storleksordningen som är jämförbar med andra kommuners. I de modeller för borgensavgifter som kan användas bör hänsyn tas till det risktagande som en kommun med extremt stort borgensåtagande har.

Det bör tilläggas att borgensavgiften varierar kraftigt för olika kommuner i landet. Det finns kommuner som fastställt avgifter upp till 0,60%.

I sammanhanget bör noteras det pantsättningsförbud som gäller i bolagens ägardirektiv och som är hänförlig till förbudet mot pantsättning som råder i Kommunallagen, KL 8 kap 13 paragraf enligt följande:

13 § Kommuner och landsting får inte upplåta panträtt i sin egendom till säkerhet för en fordran. Vid förvärv av egendom får de dock överta betalningsansvaret för lån som tidigare har tagits upp mot säkerhet av panträtt i egendomen.

Detta innebär att kommunen vid nyupplåning där tidigare panter inte finns, avser att lämna ett borgensåtagande till sina bolag och ta ut den borgensavgift som fastställts i budget.

Förvaltningens slutsatser

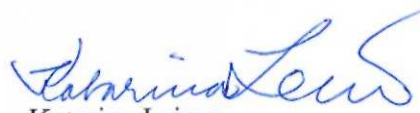
Mot bakgrund av ovanstående anser förvaltningen motionen besvarad med anledning av att borgensavgiften fastställs vid årliga budgetbeslut samt att borgensavgiften vid budgettillfället prövas ur ett marknadsmässigt perspektiv.

Bilagor

1 Motion Ändra borgensavgiften till de kommunala bolagen.

Jan-Olof Friman
Kommundirektör

Katarina Leinar
Ekonomichef

ÖSTERÅKERS KOMMUN
Serviceenheten

2015 -02- 06

2/2015

2015-02-05

ÖSTERÅKERS KOMMUN
KOMMUNSTYRELSEN

2015 -02- 06

D.nr:

KS 2015/0021 -10(1)

Motion till Kommunfullmäktige i Österåker

Ändra borgensavgiften till de kommunala bolagen

Borgensavgiften som kommunen tar ut av de kommunala bolagen sattes 2013 till 0,35 %. Enligt EU-reglerna ska borgensavgiften bestämmas vid varje tillfälle det blir aktuellt för kommunen att gå i borgen för sina bolag. Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) gav 2012 ut riktlinjer för hur borgensavgifter bör beräknas för att inte stå i strid med EU-rätten eller med Lagen om allmännyttiga kommunala bostadsaktiebolag. SKLs rapport heter "En modell för kommunal borgensavgift". Modellen anger hur kommuner lämpligen ska bestämma borgensavgifter.

Sannolikt står beslutet om en generell borgensavgift om 0,35 % i strid både med EU-rätten och med Lagen om allmännyttiga kommunala bostadsaktiebolag. Armada har dessutom kunnat låna pengar billigare direkt av bank än lån med kommunal borgen och borgensavgift. Det tyder på att borgensavgiften är för hög vilket inte kan anses vara affärsmässigt för kommunens bolag. En för hög borgensavgift gynnar vare sig kommunens verksamheter eller övriga hyresgäster då de belastas med högre hyra.

Vi socialdemokrater föreslår därför kommunfullmäktige besluta:

Att vid varje enskilt borgensåtagande tillämpa Sveriges Kommuner och Landstings modell för beräkning av borgensavgift till de kommunala bolagen.

För Socialdemokraterna

Roger Svalhede